

Foundations of Halacha 7.2 – To Eat or not to Eat? – Part I

The Obligation to Fast

1. *Vayikra 23:26-29*

1. ויקרא פרק כג

Hashem spoke to Moshe, saying. But on the tenth day of this seventh month it is the Day of Atonement; there shall be a holy convocation for you, and you shall afflict yourselves; you shall offer a fire-offering to Hashem....For any soul who will not be afflicted on this very day will be cut off from its people.

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (כז) אֶךְ בְּעֶשְׂרֵי
לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא מְקַרָּא
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם
וְהִקְרַבְתֶּם אֶשָׁה לָהּ: ... (כט) כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר לֹא תַעֲנֶה בְּעֶצְם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָהּ
מֵעַמֶּיהָ:

How Sick is Sick?

2. *Talmud Yoma 83a*

2. תלמוד בבלי מסכת יומא דף פג עמוד א

[The Mishna states:] “One who is sick, they feed him upon the advice of experts.”

a. R. Yannai said: If the patient says he needs to eat, and the doctor says he does not - we listen to the doctor. What is the reason? “*A heart knows its own bitterness.*” (*Proverbs 14*) [Is this not] obvious? One might have thought: The doctor is more cognizant [and his opinion should be followed]. This teaches us [that this is not so.]

b. The doctor says he must eat and the patient says he does not need to – we listen to the doctor. Why? It is a *tunva* {irrational thought due to his illness – *Rashi*} that has overtaken [the patient].

We have learned in our Mishnah: “One who is sick, they feed him upon the advice of experts.”

- *Upon the advice of experts* - we feed him, upon his own claims, we do not!
- *Upon the advice of [multiple] experts* – we feed him, upon the advice of one expert we do not!

c. No [these inferences are not correct]. [This wording] is needed for a case where there is another doctor who says “he does not need to eat. We [nevertheless] feed him upon the advice of [the other] experts. [Is this not] obvious? It is a uncertainty concerning life and death, and in such an uncertainty, [the rule is] to be lenient?

d. No. [This wording] is needed for a case in which there are two others who say: he does not need to eat. Even though R. Safra says that ... concerning an assessment, we go after the majority of opinions, that [rule] was stated regarding a monetary assessment. However, in this case – it is an uncertainty concerning life or death [and we are lenient].

חולה מאכילין אותו על פי בקיאים.

a. אמר רבי ינאי: חולה אומר צריך, ורופא אומר אינו צריך - שומעין לחולה, מאי טעמא - +משלי יד+ לב יודע מרת נפשו. פשיטא! מהו דתימא: רופא קים ליה טפי, קא משמע לן.

b. רופא אומר צריך וחולה אומר אינו צריך - שומעין לרופא. מאי טעמא - תונבא הוא דנקיט ליה.
רש"י תונבא - שטות אשטורדישון + טשטוש הדעת + מחמת חוליו.

תנן: חולה מאכילין אותו על פי בקיאים. על פי בקיאים - אין, על פי עצמו - לא. על פי בקיאים - אין, על פי בקי אחד - לא! - הכא במאי עסקינן - דאמר לא צריכנא. וליספו ליה על פי בקי!

c. לא צריכא, דאיכא אחרינא בהדיה, דאמר: לא צריך. מאכילין אותו על פי בקיאים. פשיטא! ספק נפשות הוא וספק נפשות להקל!

d. לא צריכא דאיכא תרי אחריני בהדיה, דאמרי: לא צריך. ואף על גב דאמר רב ספרא: ... לענין אומדנא - בתר דעות אזלינן. והני מילי לענין אומדנא דמונא, אבל הכא - ספק נפשות הוא.

(over)

- א. A sick person [is determined to be one] who needs to eat [as follows:] If there is one knowledgeable doctor, even gentile, who says: If they do not feed him, it is possible that the sickness will increase in severity and he will be in danger, we feed the patient based on his statement. The doctor does not need to say, "Perhaps he will die." Even if the patient says he does not need to eat, we listen to the doctor. If the patient says, "I need to eat", even if one hundred doctors say, "he does not", we listen to the patient.
- ב. If one doctor says: He must eat, and one doctor says: he does not need to, we feed him. *Rema: The same applies to two vs. two, even if some are more proficient than others.*
- ג. If the patient and one doctor say: he does not need to eat, and one doctor says: He must eat; or if the patient says nothing, one doctor says he must eat, and two say he does not need to, we do not feed him.
- ד. If two doctors say, "He must eat", even if one hundred say, "He does not need to", even if the patient agrees with them that he does not need to, we feed him, since two say that he needs to eat. *Rema: Similarly, if the patient and one doctor agree that he needs to eat, we feed him. We are not concerned that perhaps the patient is saying that he needs to eat because he believes the doctor who says so.*
- ה. If the patient says he does not need to eat and the doctor is unsure, we feed him; however, if the doctor says, "He does not need to eat" and the patient is unsure, we do not feed him.

א. * <א> חולה שצריך לאכול, אם יש שם (א) רופא בקי א אפילו הוא עובד כוכבים ב שאומר: אם לא יאכילו אותו אפשר שיכבד עליו החולי (ב) ויסתכן, מאכילין אותו על פיו, ואין צריך לומר שמא ימות.
 ב. <ב> אפילו אם החולה אומר: אינו צריך, (ג) שומעים לרופא; * ואם החולה אומר: (ד) ג צריך אני, <ג> אפילו מאה רופאים אומרים: אינו צריך, (ה) שומעים לחולה.

ב. (ו) רופא אחד אומר: צריך, (ז) ורופא אחד אומר: אינו צריך, <ד> מאכילין אותו. הגה: והוא הדין לשנים נגד שנים, (ח) ואפילו קצתן <ה> יותר בקיאין מקצתן ד כנ"ל.

ג. (ט) ה ואם החולה ורופא אחד עמו אומרים שאינו צריך, ורופא (אחר) אומר: צריך; או שהחולה אינו אומר כלום (י) ורופא אחד אומר: צריך, ושנים אומרים: אינו צריך, אין מאכילין אותו.

ד. אם שנים אומרים: צריך, אפילו מאה אומרים: אינו צריך, ואפילו החולה אומר עמהם שאינו צריך, מאכילים אותו (יא) מאחר ששנים אומרים: צריך. הגה: <ו> וה"ה אם החולה ורופא אחד עמו אומרים: צריך, (יב) אע"פ שמאה רופאים אומרים: אינו צריך, מאכילין אותו (טו), ולא חיישינן דהחולה אומר: צריך משום דמאמין לרופא זה שאומר: צריך (ב"י בשם מהר"א).

ה. אם החולה אומר: אינו צריך, (יג) <ז> והרופא מסופק, (יד) מאכילין אותו; אבל אם הרופא אומר: אינו צריך, <ח> והחולה אומר: איני יודע, (טו) אין מאכילין אותו.

"Needs to eat" ↓	"Does not need" →	Patient	One Doctor	Patient And One Doctor	Two Doctors	Majority of Doctors
Patient	-----	-----	Eat	-----	Eat	Eat
One Doctor	Eat	Eat	Eat	Not eat	Not eat	Not eat
Patient And One Doctor	-----	-----	Eat	-----	Eat	Eat
Two Doctors	Eat	Eat	Eat	Eat	Eat	Eat
Majority of Doctors	Eat	Eat	Eat	Eat	Eat	Eat